

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. весник на РМ“ бр. 58/00 и 44/02) и член 30 од Законот за основно образование („Сл. весник на РМ“ бр. 103/08), министерот за образование и наука донесе наставна програма по предметот *музичко образование* за II одделение на деветгодишното основно образование за училищата со пречки во психичкиот развој.

АДАПТИРАНА НАСТАВНА
ПРОГРАМА ЗА
УЧЕНИЦИТЕ СО ПРЕЧКИ
ВО ПСИХИЧКИОТ РАЗВОЈ

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

МУЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ

II ОДДЕЛЕНИЕ

ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Скопје, мај 2009

1. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО II ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да развива правилен пејачки став (седење, држење, дишење);
- да развива навика за култивирано пеење (умерено пеење без гримаси, дигање на рамења и викање);
- да се осособува да пее песни со разновидна ритмичко- мелодиска линија;
- да се осособува за активно слушање на музиката;
- да препознава музика од различни инструменти и да препознава различни музички инструменти;
- да ги памети, повторува, користи движењата во музичко – ритмички активности;
- да го идентификува и употребува ритамот;
- да се запознае со некои детски музички инструменти и да свири со нив;
- да создава интерес за изведување на звучни ефекти, спонтани импровизации на кратки музички мотиви и др.;
- да се воведува во музичкото творештво;
- да се поттикнува за сопствено музичко изразување.

2. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

1. ПЕЕЊЕ (20 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да стекнува навика правилно да го држи телото при пеење; - да развива осет за ритам и да идентификува определен ритам; - да развива интерес за пеење; - да се ослобува да пее песни различни по содржина и карактер. 	<ul style="list-style-type: none"> - Звуци - Правилен став при пеење - Ритам - Пеење песни (детски, уметнички, народни, поврзани со државни и верски празници) различни по содржина и карактер (до две строфи со опсег ц1 (д1) – а1) 	<ul style="list-style-type: none"> - Звук - Глас - Пејач/ка - Бројалка - Брзозборка - Песна - Мелодија 	<ul style="list-style-type: none"> - Вежби за правилно пеење, држење на телото, вежби за дигење (да пее без напрегање, умерено, без гримаси, дигање на рамената, без викање и др.). - Изведба на бројалки и брзозборки со точен ритам и јасна дикција (пр., бројалки и брзозборки познати на учениците). - Пеење песни различни по содржина и карактер (пр., пее песни за годишни времиња, детски песни народни песни и др.). - Пеење песни различни по содржина и карактер (до две строфи со опсег с1 (д1) – а1).

2. МУЗИКА И ДВИЖЕЊЕ (25 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се поттикнува да ги усогласи своите движења со музичките карактеристики; - да развива осет за ритам; - да развива чувство за естетика; - да се поттикнува да изведува движења според однапред утврдена кореографија; - да запознава и изведува едноставни народни ора; - да се поттикнува за учество во елементарни музички драматизации. 	<ul style="list-style-type: none"> - Музичко-ритмички чекорења (чекорење, марширање, потскокнување) - Музички игри - Танцување - Елементарни музички драматизации (со користење на танц и пантомима). 	<ul style="list-style-type: none"> - Гест - Пантомима 	<ul style="list-style-type: none"> - Изведување на потскокнувања на музичката придружба со staccato. - Комбинирање на чекорења и потскокнувања (по ритам). - Учество во музички игри; (во кои има драматизација). - Изведба на едноставни танци и ора (од нашето поднебје). - Учество во едноставни музички драматизации. - Вежби за ритам - Вежби за имитација - Посета на музички манифестации и музичка куклена претстава.

3. СЛУШАЊЕ МУЗИКА (12 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да слуша и препознава: класична, народна и музика за деца; - да го препознава карактерот на музиката (весела, тажна, брза, бавна и др.); - да разговара за музиката што ја слуша; - да препознава народни песни и ора; - да слуша и препознава звуци на одредени музички инструменти. 	<ul style="list-style-type: none"> - Слушање класична и народна музика, како и музика за деца - Слушање музички фолклор (народни песни и ора од својата етничка заедница и од другите заедници) 	<ul style="list-style-type: none"> - Инструмент - Изведба - Изведувач - Автор на музика - Народна песна и ора 	<ul style="list-style-type: none"> - Вежби за препознавање на музички нумери по пат на слушање. - Препознавање на инструменти по пат на слушање. - Вежби за преслушување на карактеристични музички нумери од етничката заедница. - Вежби за откривање на карактеристиките на музички нумери од етничка заедница.

4. СВИРЕЊЕ НА ДЕТСКИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ (4 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да развие осет за ритам; - да се запознае со начинот на свирење на одредени детски музички инструменти; - да повторува кратки ритмички мотиви; - да придружува позната песна со одредени ДМИ. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ритам - Свирење на детски ритмички инструменти - Придружба на песни и кратки ритмички мотиви со детски музички инструменти 	<ul style="list-style-type: none"> - Ритам - Имиња на детски музички инструменти (кои се користат во училиштето) - Придружба 	<ul style="list-style-type: none"> - Свирење (со помош) на детски ритмички инструменти направени од природни материјали. - Изведба со детски ритмички инструменти (пр., повторува кратки ритмички мотиви - метод на имитација). - Едноставна придружба на позната песна со ДМИ. - Вежби за ритам.

5. ОСНОВИ НА МУЗИЧКАТА ПИСМЕНОСТ (3 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги препознава основните видови на динамика (силно – тивко) (повторување); - да ги препознава основните видови на темпо (бавно – брзо); - да ги препознава звучните појави (звук, шум, тон); - да препознава еднакви, подолги и пократки траења. 	<ul style="list-style-type: none"> - Звучни појави (звук, шум, тон) - Визуелно графичко претставување на ритам. 	<ul style="list-style-type: none"> - Бавно движење - Брзо движење - Силно - Тивко - Шум - Звук - Тон 	<ul style="list-style-type: none"> - Слушање музички примери и изразување основни видови на темпа (бавно- брзо) преку движење на телото, на пр., чукање на часовникот (бавно- брзо) или движење на полжавот (бавно движење) и зајакот (брзо движење). - Препознавање на основните видови на темпа (силно - тивко) (преку игра на сокриен предмет: пр., се учи кратка песна и се пее со различна јачина: ако ученикот се приближи до предметот, тогаш песната ќе се пее посилено или ако се наоѓа далеку ќе се пее потивко) (детска игра). - Препознавање на звучни појави од природата и околината и создадени од човекот. - Препознавање на еднакви, долги и кратки траења преку: предмети, слики и едноставни графички симболи.

6. ОСНОВИ НА ДЕТСКОТО МУЗИЧКО ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ (8 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се поттикнува за музичко изразување со глас, свирење, движење; - да стекнува сигурност и самодоверба во сопственото музичко изразување; - да ужива во музичкото изразување. 	<ul style="list-style-type: none"> - Креативно изразување преку пеење, движење и свирење - Ликовно изразување на впечатоците од слушаната музика 		<ul style="list-style-type: none"> - Самиот ученик на обработена песна или музички пример создава сопствена кореографија со движење на своето тело, измислување на чекори и движења со рацете; - Креативно изразување и творење на слушаните песни и музичките примери; - Учество во игри (на пр., како чука клукајдрвецот). - Учество во активности во кои учениците наместо да одговараат со зборови одговараат со пеење. - Учество во активности преку ликовно изразување на впечатоците од слушаната музика. - Изразување на емоции со помош на песни

3. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

- Наставните содржини по предметот музичко образование даваат можност да се реализираат интегрирано со содржините од наставните програми по мајчин јазик, математика, англиски јазик, запознавање на околината, музичко и физичко образование. Исто така, се дава можност за внатрешно интегрирано планирање на сите теми во согласност на потребите на учениците и планираните активности.
- При реализирање на содржините наставникот треба да го поттикнува и фали секое дете при музичкото изразување и не смее да се дозволи да се прави атмосфера на компелитивност меѓу учениците.

➤ Годишен фонд на часови

ТЕМИ	Број на часови
1. Пеење	20 часа
2. Музика и движење	25 часа
3. Слушање музика	12 часа
4. Свирење на детски музички инструменти	4 часа
5. Основи на музичката писменост	3 часа
6. Основи на детското музичко изразување и творење	8 часа
Вкупно:	72 часа

Забелешка: Бројот на часовите е даден ориентационо.

➤ Наставни средства:

- аудио- визуелни средства (ТВ, ДВД- плеер, видеоплеер, компјутер);
- детски музички инструменти;
- дидактички средства и материјали;
- разни извори на учење од непосредната околина (предмети во природата и околината);
- визуелни средства (слики, фотографии, апликации и сл.);
- Интернет, образовни софтвери.

4. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за музичко изразување, ангажираноста на учениците, посветеноста во работата, како и тимската работа (формативно оценување).

При следењето на постигањата на учениците, наставникот треба особено да внимава кон индивидуалниот пристап во постигањата на секое поединечно дете.

5. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови за реализацијата се темели на Нормативот за простор за I, II и III одделение и на наставните средства за II одделение донесен од страна на министерот за образование и наука.

6. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

Наставата во второ одделение може да ја изведува лице кое завршило:

- Филозофски факултет – Институт за дефектологија, дипломиран дефектолог;
- дефектолошки факултет согласно Законот за основно образование.

7. РЕШЕНИЕ И ЗАКЛУЧОК НА ДОНЕСУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма за предметот *музичко образование* за второ одделение на деветгодишното основно образование за учениците со пречки во психичкиот развој ја донесе

Никола Георгиев
министер за образование и наука

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Бр. 10-2011/5
27.07 2002 год.
СКОПЈЕ